

JALGSI LIIKUMINE

OR SUSTAINABL

A large, stylized green pedestrian icon is centered on the left side of the page. The icon is composed of simple, rounded shapes and is set against a light green background that is part of a larger, rounded square graphic with a white border. The overall design is clean and modern.

JALGSI LIKUMINE

Supported by
INTELLIGENT ENERGY
EUROPE

AUTORID

Liyana Adjarova, Plovdivi Energiaagentuur

Ina Karova, Plovdivi Energiaagentuur

Ioanna Lepinioti, iMpronta di Massimo Infunti

Billy Carslaw, Birminghami Kaubanduskoja Grupp

TOIMETAJAD

Massimo Infunti

Domenico de Leonardis

TÄNAME

Soovime tänada hr Domenico de Leonardist, liikumise korraldamise eksperti, tema suure panuse eest käesoleva dokumendi ettevalmistamisel.

MoMa.BIZ website: <http://moma.biz>

Image source: www.eltis.org

KOOSTÖÖPARTNERID

Provincia
di Asti

ENERGIA
AGENCY
PLOVDIV

EREN
ENERGIA RESEARCH AND INNOVATION

Tartu
City of good thoughts

ENGIM

impronta

Birmingham
Chamber
of Commerce

Comune
di Asti

TAUSTINFO 2. JALGSI LIIKUMINE

Kõndimine on inimolendite jaoks kõige loomulikum liikumisviis. See on tervisele hea ja hoiab inimest vormis nagu jalgrattasõitki. Peale selle on kõndimine ka hea lõdvestumiseks ja sotsialiseerimiseks ning ideaalne füüsilise pingutuse vorm. Ent kui vahemaa on üle 3 kilomeetri või kui kõndimisele kulub üle 40 minuti, siis ei ole see enam kuigi sobiv liikumisviis. Kõndimine on samuti osa muudest säästvatest transpordiviisidest nagu ühistransport ja seepärast tuleks sellele pöörata erilist tähelepanu, sest see võib mõjutada nende transpordiviiside ligitõmbavust.

Kui äri- ja tootmisala on väike ning suur osa töötajaid elab selle lähedal, siis on mõistlik propageerida kõndimist kui parimat liikumisviisi. Üldjoontes ei ole kõndimise võimaldamiseks vaja teha märkimisväärsed investeeringuid ja investeerimisvajadus on reeglina väiksem jalgrattasõidu võimaldamiseks vajalikest investeeringutest. Rajatised on aga enamasti samad ja mõlemat liikumisviisi saab ühendada. Lisaks toetab kõndimine keskkonnahoidlikku ja sotsiaalse vastutustunde kuvandit.

Kõndimist käsitleva taustinfo kastis tutvustatakse mitmeid liikuvusmeetmeid, mida jalgsi liikumist silmas pidades kaaluda. Nende eesmärk on aidata äri- ja tootmisaladel ning üksikutel ettevõtetel kavandada ja rakendada jalgsi liikumise programme nii töötajate kui ka külastajate puhul. Iga liikuvusmeede sisaldab peamiste edutegurite loetelu ja juhib tähelepanu

võimalikele töketele meetme võtmisel. Taustinfo kast sisaldab ka loetelu kasulikest ressursidest ja veebipõhistest abivahenditest, millest võib olla tuge jalgsikäimislahenduste juurutamisel.

Seega, kui soovite juurutada jalgsikäimislahendust äri- ja tootmisalal, siis:

- tutvuge erinevate meetmetega;
- valige kohalikele oludele sobivaimad;
- suhelge kohaliku/piirkondliku omavalitsusüksusega/riigiasutusega, sest nad toetavad sageli jalgsikäimislahenduste juurutamist;
- võtke meetmeid ja reklaamige neid.

2.1 ÄRI- JA TOOTMISALA ON JALGSI LIGIPÄÄSETAV

Meetme kirjeldus. Töötaja või külastaja saab minna äri- ja tootmisalale jalgsi – see asub vähem kui kolme kilomeetri kaugusel kodus.

Kui suur on äri- ja tootmisala kaugus lähimast elumupiirkonnast või raudteejaamast/bussijaamast? Reeglina on enamiku inimeste jaoks kõndimiseks mõistlik kuni kolme kilomeetri pikkune vahemaa. Kuni viiekilomeetrine vahemaa on samuti võimalik, ent seda kaaluvad vaid need, kellele kõndimine väga meeldib, samas pikemad vahemaad sunnivad inimesi eelistama muid liikumisviise.

Kui äri- ja tootmisala on jalgsi ligipääsetav, siis on soovitatav propageerida kõndimist töötajate seas või meelitada töötajaid kolima äri- ja tootmisala lähedusse. Isegi ümbruse – haljastuse ja tänavate heakord – korrashoid mõjutab töötajate arvamust ja paneb neid jalgsi tööleminekut eelistama.

Peamised edutegurid

- Kõndimise reklaamikampaania.
- Äri- ja tootmisala ning suurimate elumupiirkondade vahelised vahemaad on lühikesed.
- Palju äri- ja tootmisala läheduses elavaid inimesi.
- Võimalike teekondade avaldamine; ühistranspordi graafikute kättesaadavus ja levitamine.

Võimalikud takistused

- Äri- ja tootmisala ning suurimate elamupiirkondade vahelised vahemaad on pikad.
- Töötajate vähene huvi.
- Ilmaga seotud mured.
- Turvalisusprobleemid.

2.2 JALGSI TÖÖLE SAABUJATELE MÕELDUD RAJATISED JA PAKUTAVAD VÕIMALUSED

Meetme kirjeldus. Äri- ja tootmisala pakub lukustatud kappe ning duširuumi töötajatele, kes jalgsi tööle tulevad.

Võimaluste (nt riiete/jalatsite jaoks lukustatud kappide ja duširuumide) pakkumine aitab töötajatel otsustada jalgsi liikumise kasuks. Selleks on aga vaja ruumi. Samas on tähtis meeles pidada, et jalgsi töölkäimine säästab parkimisruumi.

Sageli on jalgsi ja jalgrattaga tööle saabujate jaoks mõeldud rajatised ning võimalused samad.

Peamised edutegurid

- Märkimisväärne hulk töötajaid kaalub jalgsi töölkäimist.
- Rajatiste regulaarne hooldamine.
- Ruumid on turvalised ja ohutud.
- Teadlikkuse suurendamine ja reklaamikampaania.
- Äri- ja tootmisala ettevõtted võivad allkirjastada lepingud kauplustega, et osutada teenuseid ettevõtete ruumidele ning seega ka töötajatele lähemal (nt supermarketid).

Võimalikud takistused

- Investeeringute vajalikkus.

- Suured vahemaad äri- ja tootmisalas.

Hea praktika

- Buckinghamshire'i maavalitsuse (Ühendkuningriik) töötajad, kes jalgsi tööl käivad, tohivad kasutada jalgratturitele mõeldud lukustatud kappe ja duširuume.¹

2.3 OHUTUD TARISTUD JALAKÄIJATELE

Meetme kirjeldus. Äri- ja tootmisala pakub jalakäijatele ohutuid taristuid, teetähiseid, jalakäijate marsruute jms.

Jalakäijad on mures oma turvalisuse pärast äri- ja tootmisalal ning teekonnal kodust tööle ja töölt koju. Võimalikke jalakäijaid peletab eemale see, kui puuduvad kõnniteed, sõiduteel on pidev autovoog ja kõndimine ei ole üleüldiselt ohutu. Sellisel juhul on tähtis kaaluda alltoodud meetmeid:

- kontrollida teid, mis ühendavad äri- ja tootmisala lähimate elumupiirkondade, raudteejaama ja bussijaamaga, ning juhtida tähelepanu ohtlikele kohtadele ja/või kohtadele, kus nähtavus puudub;
- suhelda ja teha koostööd kohaliku omavalitsusüksusega jalakäijate jaoks ohutu taristu rajamiseks.

Investeeringud jalakäijate jaoks mõeldud taristu turvalisuse suurendamiseks motiveerib töötajaid jalgsi tööl käima ja parandab ettevõtte kättesaadavust klientide ning küllastajate jaoks.

Peamised edutegurid

- Äri- ja tootmisala ümbritseva piirkonna hea tundmine.
- Suhtlus ja koostöö kohaliku omavalitsusüksusega.
- Vähem õnnetusi ja piiratud nähtavusega kohti.
- Hea transpordi planeerimine ja kättesaadavus.
- Hea valgustus ja liikluse reguleerimine.
- Jalakäijate teeületusnuppude kasutuselevõtt.

- Säästvaid liikumisviise puudutava teadlikkuse suurendamine ja reklaamikampaania.
- Äri- ja tootmisala ettevõtted peavad arhitekti või planeerijaga nõu teekonna ning teetähiste teemal.
- Äri- ja tootmisala ettevõtted ettevõtted kehtestavad kiirus- ning tee- piiranguid äri- ja tootmisalas.
- Äri- ja tootmisala ettevõtted rajavad spetsiaalsed teed jalakäijatele ja jalgratturitele.

Võimalikud takistused

- Jalakäijate osakaal on ebapiisav.
- Äri- ja tootmisala ning elamupiirkondade vahelised vahemaad on pikad.
- Kehv koostöö kohaliku omavalitsusüksusega.
- Investeeringute vajalikkus.
- Töötajad, külastajad ja kohalikud elanikud ei ole harjunud jala käima.
- Autojuhid suhtuvad jalakäijatesse halvasti.
- Kohaliku omavalitsusüksuse ehitus- ja planeerimislahendused ei võimalda taristut muuta.
- Taristu korrastamine võtab aega.

Hea praktika

- Tartus (Eesti) rajati linna äri- ja tootmisala ühendamiseks olemasolevate kõnniteede võrgustikuga kolme meetri laiune kõnni-/jalgrattatee, mis on autoliiklusest eraldatud. Tee sai väga populaarseks ning aitas suurendada äri- ja tootmisalas töötavate ning seda külastavate jalgratturite ja jalakäijate arvu.

KASULIKUD MATERJALID JA ABIVAHENDID

ASTUTE http://www.astute-eu.org/astute_toolkit/toolkit.php

See abivahendite kompleks koosneb paljudest parimatest praktikanäidetest. Nende abil saate ületada tõkkeid, millega avalik-õiguslikud ja erasektori organisatsioonid jalgsi liikumise ning jalgrattasõidu edendamisel silmitsi seisavad.

TÕENDEID JALGSI LIIKUMISE JA JALGRATTASÕIDU EELISTE KOHTA

<http://www.bristol.gov.uk/page/benefits-cycling-and-walking>

WALKIT.COM <http://walkit.com/walking-to-work/>

Veebisait, kust leiab huvitavat teavet tööle kõndimise kohta.

WALK TO WORK <http://www.tfl.gov.uk/gettingaround/walking/12319.aspx>

Veebisait, kus on kasulikke materjale, mis aitavad inimestel otsustada kõndimise kasuks või motiveerivad neid jala tööle käima. Teave on esitatud valdavalt Londonist pärinevate näidete põhjal, ent huvitavaid nõuandeid saab ellu viia ka mujal.

WALK2WORK <http://www.livingstreets.org.nz/walk2work/toolkit>

Walk2Worki abivahendite komplekt aitab ettevõtetel motiveerida oma töötajaid jalgsi tööl käima, vähendades puudumisi, parandades töötajate tervist ja suurendades nende tööviljakust.

ELTIS <http://www.eltis.org/>

Eltis toetab Euroopa linnapiirkondade liikuvusalase teabe, teadmiste ja kogemuste vahetust. Saidil on rubriik Case Studies (juhtumiuuringud), kus tutvustatakse säästva liikuvuse (sh jalgsi liikumise) edukaid näiteid.

ÜHENDKUNINGRIIGI TRANSPORDIMINISTEERIUM

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20110130183933/http://www.dft.gov.uk/pgr/sustainable/walking/>

Dokumendid kõndimise edendamise ja liikuvuskäitumise mõjutamise kohta ning

koolituse, hariduse, turunduse ja reklaami kohta.

ABIVAHEND <http://www.mobilitymanagement.be/english/measures/meas6.htm>

Tegu on otsingumootoriga, mis aitab ettevõtetel koostada oma liikuvuskava ja tõhusalt edendada ühistranspordi kasutust, ettevõtte ühise transpordi kasutust, erasõidukite ühiskasutust, jalgsi liikumist ja rattaga liikumist kodu ning töökoha vahel.

Abivahend on kättesaadav viies keeles: inglise, saksa, itaalia, prantsuse ja hollandi.

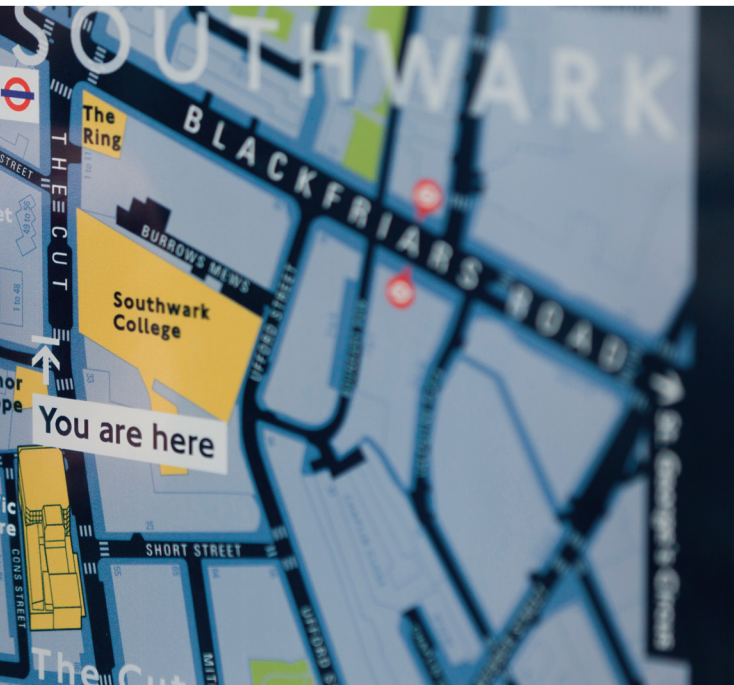
MANAGENERGY <http://www.managenergy.net/>

Tegu on programmi "Euroopa intelligentne energia" algatusega. Veebisaidilt leiab levitamist väärivaid hea praktika juhtumiuuringuid energiatõhususe, taastuenergia ja keskkonnahoidliku transpordi (sh jalgsi liikumise) vallast.

KASUTATUD KIRJANDUS

¹Ühendkuningriigi transpordiministeerium, "Making Travel Plans Work: lessons from UK case studies" (Kuidas sõiduplaanid toimima panna: õppetunnid Ühendkuningriigi juhtumiuuringutest) (2002)

The sole responsibility for the content of this publication lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.